

Izhaja vsak dan, tudi ob nedeljah in praznikih, ob 5 zjutraj.

Uredništvo: Ulica Sv. Frančiška Asiškega št. 20, I. nadst. — Val dopolni naj se pošilja uredništvu lista. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo in rokopi si se ne vračajo.

Izdajatelj in odgovorni urednik Stefan Godina. Lastnik konsorcijskega lista „Edinosti“ — Tisk tiskarne „Edinosti“, vpisane zadruge s omejenim poročilom v Trstu, ulica Sv. Frančiška Asiškega št. 20. Telefon uredništva in uprave št. 11-57.

Naročnina: Za celo leto . . . . . K 24.—

Za pol leta . . . . . 12.—

Za tri mesece . . . . . 6.—

Za nedeljsko izdajo za celo leto 2.60

Pregled najnovejših dogodkov.

Romunska bojišča. — V Dobrudži prišli Bolgari na severni breg rokava sv. Jurija. Ob dolnji Putni ponesrečeni ruski sunki.

Ruska bojišča. — Topovski boji ob Dvini in severozapadno Lucka.

Italijanska bojišča. — Naši zavzeli pri Gorici en sovražni jarek in ujeli okoli 150 mož.

Zapadno bojišče. — Poizvedovalne akcije in topovski boji.

V macedoniji nobenih važnejših dogodkov.

Razno. — Mirovna poslanica predsednika Wilsona ameriškem senatu.

Avstrijsko uradno poročilo.

DUNAJ, 23. (Kor.) Uradno se razglša: 23. januarja 1917.

Vzhodno bojišče. — Bolgari so prišli pri Tulci na severni breg rokava sv. Jurija. Ob dolnji Putni so bili ruski sunki odbiti; istotako so južno doline Casinu sovražni oddelki tipali zmanj prosto postojankam. Pri armadi gen. polk. Kővessa mestoma živahniji topovski boji. Dalje severno pri c. in kr. četah nič novega.

Italijanska bojišča. — Pri Gorici so naša lovka poveljstva zavzela en sovražni jarek, privedla 3 oficirje in 134 mož kot ujetnike in uplenila tri strojne poskočnike. Sicer je položaj neizpremenjen.

Jugovzhodno bojišče. — Nič novega.

Namiznik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

Nemško uradno poročilo.

BEROLIN, 23. (Kor.) Veliki glavni stan, 23. januarja 1917.

Zapadno bojišče. — Armada prestolonaslednika Ruperta: Severovzhodni Armenilerice so prodrli poizvedovalni oddelki bavarskih polkov v sovražne jare in se vrnil nazaj s par ujetniki in strojnimi puškami. Proti našim postojankam severozapadno Fromellesa nastopile angleške čete so bile odbite. Sicer pa je le deloma razpršila se megla ovirala topovsko in letalsko delovanje.

Vzhodno bojišče. — Fronta pri Leopolu Bav.: Ob Dvini in severozapadno Lucka se je začelo topovski boj povišal. Zapadno Dvinska je posadka nekoga našega jarka pregnala ruski poizvedovalni oddelki, ki je ob intranjen svitu prodrli v najsprednejšo črto. — Fronta nadvojvode Jožefa: Na nekaterih točkah Gozdnih Karpotov in mejnega gorovja je prišlo ob jasnem vremenu do živahniješega topovskega boja. Pri predstražnih bojih so odvzela nemške in avstrijske čete nasprotniku med dolinama Slanica in Putne sto ujetnikov in so odbile južno doline Casinu močnejše sovražne sunki. — Mackensenova armada: Ob toku dolnje Putne so bili za nas ugodni predstražni boji. V Dobrudži so bolgarske čete pri Tulci prekorakile južni izlivni rokav Donave in se vzdržale pri severnem obrežju proti ruskim napadom. — Macedonska fronta: Nobenih posebnih dogodkov.

Prvi generalni kvartirni mojster: pl. Ludendorff.

Sovražna uradna poročila.

Italijansko poročilo.

22. januarja 1917. — Sovražna topovsko delovanje je popustilo na vsej fronti. Naša artiljerija je bombardirala barake v ozemlju Lagazuoi in zadrževala gibanja čet na dohodnih poteh za fronto. Na Krašu delovanje naših oddelkov, ki so napadli in razpršili sovražne oddelke.

Italijansko vojaško odposlanstvo na francoski fronti.

RIJ, 23. (Kor.) Agencija Stefani poroča iz Pariza: Semkaj je prispela italijanska vojaška misija, ki odpotuje na francosko fronto.

PODLISTEK.

„Ne sodite, ...!“

Roman.

Sonjina potrpečljivost je bila izčrpana. Rekla je razburjeno:

— Tvoje nauke se naučim na pamet in govorila si bom toliko časa »Sonja, nisi v Parizu in Petrogradu«, da bom napoleumna ... in potem je človek, kakor znano, nenevaren.

— Sedaj pretrpavaš ti, ne pa jaz!

Razjezil se je. Sonja se je vdala in ga je začela tapljati po prsih.

— Pa naj bo; skleniva mir. Kako more biti človek tak medved, če izgleda še tako dobro, tako mlado kot ti.

— Čarovnica ... kakor se mi zdi, te ni mogoče ugnati. Dai, obljubi mi, da se boš nekoliko varovala, drugače se lahko zgodi kak nesreča ... — začel se je šaliti —

OGRSKA REPREZENTANTSKA ZBOR-NICA.

BUDIMPEŠTA, 23. (Kor.) Poslanec grof Aladar Zichy (vladna stranka) je izjavil: Že več tednov se razburja javnost vsled poročil listov, da so pri vojnih naročilih politiki direktno ali indirektno intervenirali, izvrševali protekcijo ali posredovali in bili nekateri celo obdolženi, da so imeli pri tem materialno korist. (Odobranje na levi.) Govornik je opozarjal na izjave ministrskega predsednika v tej zadevi pred enim letom in rekel, da se nikakor ne sme trpeti, da bi bili poslanci, ki so s svojim glasovanjem in kritiko soodgovorni za vojevanje, istočasno, ko glasujejo sami milijarde za nadaljevanje vojne, udeleženi pri vojnih naročilih. (Živahno odobranje na levi.) Neki časopis je pisal pred par dnevi, da je 40 opozicijonalcov in 50 poslancev delovne stranke incompatibel. Govornik prosi zato ministrskega predsednika, naj si preskrbi od vojnega ministra listo politikov, ki so intervenirali pri vojnih naročilih in predloži to listo zbornici. Grof Tisza je izjavil, da si pridržuje pravico, da poda jutri o stvari natančne izjave. Nato je zbornica prešla k dnevnemu redu.

Posl. grof Esterhazy (ustavna stranka) je vprašal, ali je vlada glede zvišanja tarifov sklenila že kak dogovor z avstrijsko vlado in ako se to še ni zgodilo, kako stališče zavzema v tem vprašanju. Govornik je nastopal nato proti določbam predloge, ki prepuščajo vladi, da dovoli gotovim zasebnim železnicam kot posebno ugodnost delno ali popolno prepustitev iz tarifnega zvišanja pričakovanih dohodkov in zahteval, da se do gotovega roka javno poroča o tem, katerim privatnim železnicam so bile prepustene te ugodnosti. Velika napaka bi namreč bila, ako bi se vdomačile take tajnosti, ki izdajajo sicer dejstva, a prikrikuje ob enem posamezne slučaje z neprodinim pajčolanom. Govornik je nato prekinil svoja izvajanja, da jih nadaljuje po opoldanskem odmoru.

Čehi in odgovor entente Wilsonu.

DUNAJ, 23. (Kor.) Predsedstvo češke zveze je na dvodnevni konferenci natančno preštudiralo noto entente Wilsonu. O odklanjanjem stališča zveze napravim tej noti bosta ob istočasnem natančnejšem utemeljevanju nadaljnjih korakov obveščena ministri za zunanje stvari grof Czernin in ministrski predsednik grof Clam Martinic. Sklepi so bili sklenjeni soglasno.

Zborovanje predsedstev zveznih parlamentov v Berlinu.

BEROLIN, 22. (Kor.) Zastopnik državne kancelarija, državni tajnik dr. Helfferich, je priredil danes na čast predsednikom parlamentov zveznih držav banket, ki so se ga udeležili: državni kancelar, državni tajniki, vojni ministri, diplomatični zastopniki zveznih držav, podpredsedniki državnega zbora in vodilni parlamentarci in uradniki državnih uradov. Pogostitev je pozdravil predsednik z nagovorom, v katerem je naglašal srečno znamenje, da se je nameravani poset neresnično ravno sedaj, ko se pozivlja zvezne narode vsled odklonitve mirovne ponudbe potom sovražnikov, ki napovedujejo uničevalni boj do skrajnosti, nujno k se tesnejši združitvi v boju in delu. Kakor so naši narodi, je rekel državni tajnik, razumeli položaj, tako ga bodo morali razumeti tudi naši sovražniki. Ta se stanek in prisrčno soglasje med ljudskimi zastopniki kaže vnovič, kako napačno so računali sovražniki. Tu ni nobene vojaške kaste, ampak ena sama velika ljudska armada, ki bo vsemu vkljub vztrajala in zmigala. O tem povsod enakom duhu in brezpozojnem zaupanju naših narodov v svojo neizčrpno silo in pozhrtvalnost, bodo poročali predsedniki doma in ljudski zastopniki bodo z vsemi silami delali za zmagoto dobre stvari. Predsednik avstrijske poslanske zbornice, dr. Sylvester, se je najprej imenom navzočih parlamentarnih predsednikov zveznih držav zahvalil in izjavil nato: V resni uri so se sestali predsedniki ljudskih zastopstev zveznih držav, da izmenjajo medsebojne misli in čustva. S ponosom jih navdaja spre-

dvoboji, počena srca! Usmili se revežev; saj več sama, kako si nevarna, ti sladka stvar!

— Ker se mi tolikrat zagotavlja isto, moram pač tudi sama biti prepričana, da je res.

Smeje je dvignila vlečko in stopila pred zrcalo, kjer je ostala toliko časa, da so prišle v salon tudi ostale domače dame. Teta je molče strmela vanjo, Josipina je bila, dasiravno vzhicena, nati-homa istega mnenja kot oče, Magda pa je občutila bridko nevoščljivost.

Večer se je pričel normalno, prijetno.

Sonja se je kazala popolnoma »comme il faut« in se je celo premagala toliko, da je starejšim damam poljubila roko in pri-ljudno govorila z mlajšimi. Gospodje so bili seveda vedno okoli nje, častniki so bili naravnost osupljeni in so imeli vsi rdeče glave, kot da bi bili že preveč pogledali

jem, ki jim je bil prirejen v Berlinu, z globoko hvaležnostjo se vračajo zopet v domovino. Mirovni glas je utihnil, ker je bila ententa mnenja, da je zmagovalci dotični, ki je pogorel. Mirovni glas, ki je izhajal iz misli, da naj odneha močnejši, je bil zman. A sedaj pride zadnje dejanje, ki bo silno kruto in krvavo. Vsi, ki se dmo tu, smo globoko prešinjani vsled ogromnih naporov in žrtv, ki jih doprinašajo naši junaški sinovi na fronti za domovino. Vračati hočemo zvestobo za zvestobo in gledati s ponosom na junake. Prosim Vas, gospodje, da trčite z mano na zdrave junakov, ki se žrtvujejo na fronti za srečo in čast domovine. Živele zvezne armade in njihovi odlični vojskovodje!

Sultan cesarju Viljemu povodom podpisa nemško-turških pogodb.

CARIGRAD, 23. (Kor.) Sultan je poslal cesarju Viljemu povodom podpisa nemško-turških pogodb sledečo brzojavko: »Ravnokar sem izvedel, da so dobili zastopniki Vašega Veličanstva ukaz za podpis štirih pogodb, ki naj urede pravne odnošaje med obema državama na podlagi mednarodnega prava in obojestransosti. Ta dan je tem znamenitejši za moj narod, ker pomeni pričetek nove dobe in ker je vtisnil že na bojnih poljih preizkušeno obojestransko bratstvo pečat trdnega prijateljstva in iskrene prisrčnosti. Ta dan bo vzdrževal tradicionalno prijateljstvo tudi pri poznejših rodovih. Kadarkoli bo moj narod praznoval god Vašega Veličanstva, bo vedno znova oživelo veliko čestitke napram osebi Vašega Veličanstva.«

— Cesar Viljem je nato odgovoril: »Zahvaljujem se Vašemu Veličanstvu za tako prijateljske besede povodom podpisa skupnih pogodb. Kakor Vašemu Veličanstvu, je bilo tudi meni v odkritosrčno zadovoljenje, ko sem izvedel, da se je obojini zastopnikom posrečilo, urediti pravne odnošaje med obema državama na podlagi mednarodnega prava in popolne obojestransosti in ustvariti tako novo dobro narodnogospodarskega razvoja obeh zveznih narodov. Smatram to za dragoceno poročilo, da bo v vojni preizkušeno prijateljstvo med obema državama trajno. Bog daj, da bi se po končnem izjavljenju napada naših sovražnikov otomanski narod pod srečnim vladanjem Vašega Veličanstva povsod do onega procvita, čegar podlaga je ustvaril v vojni dobi.«

Četaški napadi na Italijane v Albaniji.

BERN, 22. (Kor.) Posebni poročevalci »Petit Parisien« poročajo iz Albanije, da so iregularni četaši že pred par tedni popolnoma pretrgli italijansko zvezo med Santi Quaranto in Bitoljem in sicer na črti Ljaškovići—Korica.

Avdicence pri cesarju.

DUNAJ, 23. (Kor.) Cesar je sprejel večerj dopoldne v Badnu sledeče osebe v zasebni avdicenci: ministra Höferja, poveljnika vojne bolnišnice v Badnu, dr. Schullerja, okrajnega glavarja Bosizja, grofa Oswald Thun-Salmu, višjega lovškega mojstra gm. grofa Maksa Thuna, velikega prijorja Malteskega reda, kneza Rudolfa Hardegga, ritmostra grofa Josipa Ledochowskega, c. in kr. skupnega finančnega ministra barona Buriana in ministrskega predsednika iz sl. dr. Koerberja. Ob 1/2 se je podal vladar na Dunaj, kjer so bili v dvornem gradu še sprejeti: prvi najvišji dvorni mojster knez Montenuovo, sekcijski načelnik v poljedelskem ministertvu vitez Seidler, minister za zunanje stvari grof Czernin, ogrski ministrski predsednik grof Tisza, vojni minister baron Krobatin in dvorni maršal grof Avgust Tichy. Ob 7 zvečer se je cesar zopet vrnil v Baden.

DUNAJ, 23. (Kor.) Cesar je sprejel danes dopoldne v Badnu sledeče osebe v zasebni avdicenci: admirala grofa Montecuccolija, poslanika grofa Szaparyja, li-nijskega kapitana princa Avgusta Sachsen Koburg Gotha, nadporočnika grofa Draskovicha, prof. Tomassija, mestnega poveljnika na Dunaju gm. Mossiga in orožniškega nadzornika fml. Kanika. Nato je sedel cesar v kratki seji pred komornim

v šampanjske kozarke. Bojazljivci so se komaj upali k njej in so jo občudovali oddaleč, drugi so se pa ponašali pred njo s svojim znanjem ručine in francosčine. Smejljaje je prenašala vse to ... če ne bi bila pričakovala kneževskega prihoda, bi ji bilo nemogoče ... kako počasi je potekal čas. Pri plesu so jo skoraj raztrgali. Kar ni mogla do sape, in to jo ni bilo ljubo, kajti bala se je, da bi se ogrela preveč, in to bi škodovalo njeni polti. Sama pri sebi se je strahovito rogala tej malomeščanski družbi in jo je v duhu že očrtavala kneževji Vorončevi. Končno je vendar bila ura tri četrt na enajst. Spretno se je izmuznila svojim občudovalcem in odšla v svojo sobo, kjer je, kot je ukazala, ves čas gorel plin. Žurno je stopila k toaletni mizi in začela brskati po njej.

— Ta nesrečna plinska razsvetljava ni ugodna za polt.

medalijerjem prof. Marschallom. Opoldne je prišla v Baden cesarica, ki je odšla na sanjah s cesarjem v okolico. Cesarica se je vrnila ob 4 1/2 popoldne na Dunaj. Cesar je sprejel nato sledeče osebe v privatni avdicenci: moravskega namestnika barona Heinolda, solnograškega deželnega predsednika Schmitt-Gasteigerja in guvernerja avstroogrške banke taj. svet. Popovicca.

Prihod vojnih invalidov iz Italije.

INOMOST, 23. (Kor.) Iz italijanskega vojnega ujetništva vračajoči se vojni invalidi, 8 oficirjev in 250 vojakov, so bili večerj opoldne pri prihodu v Feldkirch in potem na nadaljni vojni proti Inomostu povsod sijajno sprejeti. Med zvoki Radeckega koraknice je zavozil z zastavami bogato okrašeni vlak na kolodvor v Inomostu. Bogata okrepčila in darovi za vsakega posebej so bili že pripravljeni. Ob 1/2 zvečer je vlak med zvoki godbe zopet odpotoval in se ustavi potem v Linca.

SOLNOGRAD, 23. (Kor.) Vlak z vojnimi invalidi, vračajočimi se iz italijanskega vojnega ujetništva, je prispel danes zjutraj semkaj. Sprejema na kolodvoru so se udeležili: gospa nadvojvodinja Alice, velika vojvodinja toskanska in njena hčerka, knezovadško dr. Kaltner in zastopniki civilnih in vojaških oblasti.

Letalec Thanyv sestreljen.

BERN, 22. (Kor.) »Petit Parisien« poroča, da je bil letalski poročnik Thanyv v zračnem boju sestreljen. Thanyv se je pri raznih priložnostih odlikoval že po-iovno.

Potopljeni parniki.

LONDON, 22. (Kor.) Japonski parnik »Kengata Maru« (2588 ton) je bil potopljen. Tudi angleški parnik »Baron Sem-pull« je bil najprej potopljen. Dalje se poroča o potopitvi nekoga ribškega parnika.

KOPENHAGEN, 22. (Kor.) Danski parnik »Klampenborg« (1785 ton) je bil od nekoga nemškega podvodnika potopljen, njegovo moštvo pa izkrcano na francosko obal.

Wilson o mirovnem vprašanju.

Dunaj, 23. jan.

(Kor.) — Kakor sporoča tukajšnje ameri-kansko veleposlanstvo, je predsednik Wilson danes podal senatu Zedinjenih držav sporočilo o mirovnem vprašanju, v katerem opozarja na note, ki so se izme-njale med njim in vladami vojujočih se držav v tem pogledu, in ugotavlja, da se je tako s tem prišlo toliko bliže definitivni razpravi o miru in razpravi o mednarodnem koncertu, ki v resnici onemogoči, da bi kedaj zopet prišla nad nas kakaka katastrofa kot je sedanja. Amerikanski narod se pozivlje na soudeležbo pri velikem podjetju, da se sveže in po novem načrtu zgradi temeljni zid miru med narodi. — Amerikanski narod ne želi odreči tega sodelovanja, ki obstoji v tem, da svojo važ-nost in svojo moč priključi, drugim narodom, da se mir in pravo zavarujeta na vsem svetu. Tako uredba se sedaj ne more več dolgo odlašati.

Predsednik nato navaja pogoje, pod katerimi se ameri-kanska vlada smatra za upravičeno, da zahteva od ameri-kanskega naroda privolitev za formalni in slovesni pristop k mirovni ligi. Predvsem se mora dokončati sedanja vojna. Sami dogovori najbrž ne zagotove miru. Zato bo neob-hodno potrebno, da se ustvari sila, ki bo mogla jamčiti za trajnost dogovora. Če naj bo mir trajen, mora biti mir, ki ne bo samo zavarovan z organizirano večjo močjo človeštva, temveč tudi s skupnostjo moči. Niso potrebna organizirana tekmovalstva, temveč organiziran skupni mir. Izjave pri skupinah vojujočih se narodov ugotavljajo na nedvomljiv način, da nimajo namena, da bi uničili svoje nasprotnike. V tem je obsežno predvsem, da mora nastati mir brez zmage. Trajen mir mora biti mir samo med enakimi, samo mir, čigar temeljno načelo je enakost in skupna sodelavnost pri skupnih koristih. Enakost narodov, na katero naj se osnuje mir, če naj bo trajen, mora biti enakost brez razlike med velikimi in majimi, med močnimi in slabimi narodi. Mir bi moral tudi priznavati načelo, da vlade vso svojo pravično oblast izvajajo od sogla-sanja vladancev.

Predsednik smatra na primer za gotovo, da so državni povsod edini v tem, da naj bi obstojala edinjena, o-odvisna, samostojna Poljska in da se nadalje vsem narodom jamčijo nedotakljiva varnost življenja, bogočastja, individualnega in socialnega razvoja. Svobodnost morja je conditio sine qua non za mir, enakost in skupno delo pa je bistveni del miru in razvojnega postopa. Vprašanje omejitve oboroževanja na morju in na suhem se more rešiti v duhu resnične naprotljivosti, kajti drugače mir nikakor ne more prinesiti zboljšanja, ker je vprašanje obo-roževanja ono vprašanje, ki je najnepo-srednejše in najodločilnejše zvezano z bo-dočo zgodovino narodov in človeškega rodu.

Predsednik končno predlaga: vsakemu

narodu, malemu kot velikemu, bodi svo-bodno, da obliko svoje vladavine in po-stop svojega razvoja neovirano, neogro-ženo, brez strahu določa sam. Vsi narodi naj v bodoče opuščajo zaplete v zveze, ki jih naganjajo v tekmo za moč in zaplete-janje v mrežo spletk in sebičnega tekme-štva.

Predsednik predlaga nadalje, da naj vlade s privoljenjem vladancev zagotove svobodnost morja in sklenje oboroževa-nja, po katerem naj bodo armade in bro-dovja samo sredstvo za vzdrževanje re-da, ne pa orodje za napad ali sebično na-silje.

»To so ameri-kanska načela. Za druga bi se ne mogli potegovati.«

Clam-Martinicova vlada — zaženetka!

Omenili smo že izvajanje v mariborski »Straži« ozirom na zatrevanje v nemških listih, da je ministrski predsednik grof Clam-Martinic že obljubil Nemcem izpolnitev njihovih glavnih zahtev. Povra-čamo se k tem izvajanjem iz dveh ozirov. Z ozirom na neizmerno važnost stvari, kakršnja je vprašanje bodoče in trajne, za dolgo bodočnosti preračunane — to se vedno naglašja in poudarjamo mi posebno — ureditve političnih razmer v državi! Važnost izlazi za nemške narode, ki si šele ustvarjajo politično bodočnost in narodno važnost, ker jim je bila doslej mera politične moči v državi tako skrom-na in ozko odmerjena, da bi jim vsako po-slabšanje stanja manjšalo možnost in šan-so za osiguranje narodne ekzistence in za pridobitev primerne politične moči in po-zicije v državi, po kateri morejo in morajo stremeti: morejo po vsakem božjem in človeškemu pravu, in morajo, ker je to conditio sine qua non za njihovo bo-dočnost in vprašanje življenja za njih!

Potem z ozirom na dejstvo, da podaja »Straža« svoje trditve v povsem po-zitivni obliki, kar dovoljuje domnevo, da je zajela iz dobrih virov.

Iz teh dveh razlogov podajamo tu do-slovno najmarkantnejšo pasajo v članku mariborskega lista:

»Resnica je, da Clam ni obljubil Nem-cem niti nemškega državnega jezika, niti nemškega razpravnega jezika v poslanski zbornici, niti izločitve Galicije, niti nem-ske avtonomije na Češkem. Rekel jim je edino le, da hoče Avstrijo na novo pre-urediti, toda v kakem smislu in kedaj, tega jim ni namignil niti z besedico! To je gola resnica. Kar se več govori in piše, je izmišljotina s prozornim namenom (da bi ministrstvo diskreditirali pri nem-skih strankah, kar smo že včeraj posne-li). Nemške stranke in nemški na-rod naj se torej ne dajo slepo nahujskati proti šefu sedanjega kabineta!«

Tako mariborski list v — kakor vidijo čitatelji — povsem apodiktični obliki, da moramo misliti, da nimamo pred seboj ni-kakega ugibanja, ali domnevanja, marveč trditve na varni podlagi. Te trditve uteg-ne podkrepiti tudi mirnost in hladnost, s katero češki listi — torej glasila politično dozorelega naroda — razmotirajo hipno politično situvacijo, izogibajoč se vsake besede ali izjave, ki bi mogla preudicirati stališče in bodoče vedenje Čehov napram sedanji vladi. Ne puščajo se — da rabimo besedo »Straže« — slepo nahujskati.

Z druge strani pa ne moremo zamolčati, da je prav v zadnjem času — kakor se glase naše informacije — sosebno na pod-ročju železniškega resorsta izvestnih zna-kov, ki spominjajo na drakonične odredbe iz dobe začetka vojne, ki so v visoki meri vzemirale nemško javnost, pri čemur ni brez pomena dejstvo, da je vodstvo te-ga resorsta v istih rokah! Ti znaki pa je nekoliko kontrastirajo z samozavestnim tonom v mariborskem listu. Seveda tre-ba pri tem jemati v vpoštev tudi možnost, da gospodje, ki vladajo v recenem resor-tu, plešejo svojo ekstraturo in da se plesa ne udeležuje ves kabineti, najmanj pa nje-gov načelnik, da si mislijo; danes smo tu, Bog ve, ali bomo še jutri?! Kujno torej, dokler smo mi kovači in imamo kladivo v rokah ...!

Povdarjamo, da smo govorili tu le o možnosti in da ne trdimo ničesar. Kajti politika je — in če kje, gotovo pri nas v Avstriji — zelo čudna, vetrnjaška žen-ska, da je ne moreš nikoli pravi zaupati; ne tedaj, ko ti kaže lep in prijazen obraz, ne tedaj, ko ti ga nateza v grozeče gube. O tem imamo ravno mi Slovani v tej državi zelo grenkih izkustev. Opetovano se je dogajalo že, da nam je začela kazati precej prijazno lice, ali v resnici dobrohotna nam ni bila nikoli! In vselej, ko smo zaupali in verjeli v izpremembo vremena ter tako-rekoč že občutili nekoliko toplega žarka tudi na našem pragu, smo bili na koncu korca mi tisti, ki smo delali — kisle obra-ze. Besed smo čuli tu na tam prijaznih, ki so ugajale našim ušesom, našim željam in našemu opravičenemu pričakovanju, da se slednjič prerijemo na sonce tudi mi — poleg drugih in ne na boljše mesto. Saj te-ga tudi nikoli nismo pričakovali ne zahteva-li. Ali dejanja navadno niso bila pri-jazna, nismo jih prijetno občutili na svoji koži.

Tolažljivo je pač, kar nam zadržuje »Straža«. Gotovo v dobri — v najboljši veri. Ali, vsa naša politična minolost nas opominja in svari najnujnejše, da ne zaupamo brezpogojno, nas sili, da smo pripravljeni: v eni roki z oljino vejico, v drugi z orožjem v svojo obrambo. Položaj je danes skrajno negotov. Eni trdijo o namelih grofa Clam Martinica tako, drugi drugače — nasprotno! A mi nimamo danes nikake trdne podlage za presojanje, katera stran je bližja resnici. Kajti od vlade same nimamo še nikake decidirane obvezne programatične, v podrobnosti segajoče izjave. Danes je Clam-Martiniceva vlada ženska, ki še ni razkrila svoj obraz, je torej še — zagonetka! Za nas gotovo. Ali tudi za druge — ne vemo. Saj ravno zato nam je .... zagonetka!

Razne politične vesti.

se dalo to poročanje prav zanimivo komentirati.

Proti neresničnemu in tendencioznemu poročanju o vojnih dogodkih. Maks Teodor Behrmann piše v »Vossische Zeitung« iz Stockholma: Skrajni čas je že, da se izpregovori resna beseda o takimenovanih »racah« v izvestnih vestih iz Stockholma. Nedavno je šla n. pr. skozi vrsto nemških časopisov vest iz Stockholma, da general Brusilov odstopi in da postane — okrožni guverner v Kamenicu Podolskem. In to ni bilo morda v šaljivih listih, marveč v mnogih nemških dnevnikih, ki so to vest v resnici brzojavno dobili iz Stockholma. To je zares klasičen zgled, kako se danes deluje v »ruskih senzacijah«. Vsled stroge vojaške cenzure v Rusiji in vsled ruske politične žandarmerije ima bujna fantazija neomejene možnosti in stvari se ne morejo kontrolirati. In tako smo se počasi privadili, da čitamo stockholmske brzojavke — tako-le vsak teden po enkrat — »o odločilnih kronskih svetih« v glavnem stanu, o »ruski depresiji«, ali, brez navedbe dejstev! Razum tega se v hotelih v Haparandi ali v Stockholmu more vedno najti prilično število ruskih — trgovinskih pomočnikov, ki so seveda najtočnejše informirani o najintimnejših dogodkih pri ruski vladi in v vojski, in ki informirajo inženstvo — za par kron!! No v zadnji čas so te stockholmske novinske »race« zadobile formo, ki daleč presega dosedanje. Iz Stockholma, tu pa tam iz Malmö in Kodanja, se izvažajo take ruske vesti v Nemčijo, ki pa nikakor niso nedolžne. Gre pri tem za sistematično zavajanje nemškega javnega mnenja z ozirom na ruske dogodke. Jaz mislim, da ta gospoda ne mislijo namenoma zavajati. Ali naj bo, kakor hoče: milijone nemških čitateljev s tem zavajajo v misel, nade in želje, ki nimajo nikake podlage v faktičnih dogodkih in bi mogle zato prej ali slej dovesti do jako nezaželjene reakcije.

Tako postopanje treba najostreje zigosati tem bolj, ker se taki prevari skuša dati pečat najorginalnejše resnice s kričnim prevodom ali direktnimi izmislenimi citati iz ruskih listov, kar se more konstatirati neštevilmokrat. Kdo bi hotel oporekati, da se v sodobni Rusiji pripravljajo mairskaj, kar bi moglo posredno delovati na vovevanje Rusije. Toda, nikar naj se našim, ki se vražje resno borijo na fronti in za njo, ne šepetajo laži, ki jih morejo za hip do neba dvigniti vsled radosti, ali jih za hip razžalostiti do smrti! To je nevarno početje, ki bi je mi označili kot zločinsko, ako ne bi morali misliti, da se dotični dopisniki ne zavedajo dalekosežnosti svojih činov. Dobro delo je storil Behrmann, da je pošteno mahnil na to stran. Mi se povrnemo k stvari, ker je res važna. Za danes pripominjamo le, da je ta nastop nujno potreben v interesu vovevanja in ugleda naših hrabrih vojsk.

Aprovizacijske stvari.

GOVEJE MESO.

Jutri, 25. t. m., se bo prodajalo goveje meso proti izkaznici za živila, ki se prešipne v notranjem delu pod števil. 8. Na vsak odmerek se bo moglo dobiti 1/8 kg. mesa, ali vsega ne več kot 1 kg. Prodaja se prične ob 6 zjutraj.

CENA:

Prednji deli s priklado po K 4'80 kg.
Zadnji deli s priklado po K 6'40 kg.

Dobivalo se bo to meso v naslednjih mesnicah:

Bin, Rojan 9; Callin, Borojevičeva ul. 18; Benedetti, Borojevičeva ul. 45; Cadonini, ul. nadvojvode Josipa 11; Quintavalle, ul. Poste 3; Stanislawsky, ul. S. Spiridione 10; Visintini, ul. Cavana 22; Perlati, ul. Sanita 9; Rivolt, ul. Massimiliana 8; Stanich, ul. S. Giusto 10; Stabile, ul. S. Michele 5; Rodella, ul. Beccherie 11; Rochelli, Piazza Piccola 2 (za magistratom), Fabbro, ul. Marije Terezije 43; Kustan, P. Legna 8; Rossi, ul. Farneto 3; Saulich, Kladin 668; Mornig, ul. Acquedotto 17; Pontoni, ul. Fontana 20; Godig, ul. Giulia 24; Depace, ul. Barriera vecchia 26; Cossich, ul. Ugo Foscolo 2; Saffaro, ul. Istituto 28; Loy, ul. Barriera vecchia 43; Benedetti, ul. Piccardi 28; Jenco, ul. Rigutti 5; Cooperative Operaie, ul. Settefontane; Rocco, ul. S. Marco 2; Rizzian, ul. dell'Istria 76; Godina, Skedenj 50; Gatznig, Skedenj 138; Sinigaglia, Barkovlje 41.

Domače vesti.

Nemška pomorska šola na Jadranu. Zabeležili vest, da nemški »Volksrat« zahteva, naj se v Trstu ustanovi c. k. pomorska šola, v kateri bi se vzgajali bodoči pomorski častniki trgovinske mornarice in to teoretično v šoli in praktično na posebnih šolskih ladjah; da naj bi se ta zavod po vojaški organiziral in imel tudi internat; naj bi pri vzgajanju naraščajo v trgovskem oziru sodelovali: nemška trgovska šola za dečke, nemška trgovska akademija in končno nemška visoka trgovska šola, ki bi naj se ustanovila tudi v Trstu; in da trde Nemci, da bi le na ta način Nemci in država mogli priti na Jadranu do tistih pravic, ki so se jim tako dolgo kratile, pripominja pulski »Hrvatski List«: Mari se nemški listi boje, da bi bilo proti interesom in pravicam države, če bi Hrvatje in Slovenci na Jadranu dobili vsaj nekaj od tistega, kar jim pripada?!

Nadzorovanje izvoza vrednostnih papirjev, obveznih prijav. Z ozirom na to, da zadnji, pred kratkim časom objavljeni razglas se naznanja, da se vsled neke odredbe finančnega ministrstva, sporazumno z udeleženi ministri, smejo poštni pošiljke s prijavi obveznih inozemskih vrednostnih papirjev (izvzemši inozemske srečke, dalje talone, obrestnice in dividende liste, zatem bankovce, posojilnične liste, papirnat denar, nakaznice, čeke in menice) pošiljati v inozemstvo le tedaj, če so kriti z bančnimi potrdili. Taka bančna potrdila morajo vsebovati: navedbo pošiljatelja vrednostnih papirjev, točno označbo posameznih papirjev po vrsti in znesku, končno potrdilo, da je pošiljatelj, ozir. prehod vrednostnih papirjev bil naznanjen pri avstroogrski banki. Potemtakem mora pošiljatelj bančno potrdilo predložiti pri predaji slično kakor pri drugih vrednostnih pošiljkah. Na pošiljki in ev. tudi na spremnih papirjih mora napisati zaznamek »Potrdilo..... banke z dne..... 19.....«.

Razpisane službe pri državnih železnicih. Pri c. kr. ravnateljstvu državnih železnic Trst se podeli 10 mest paznikov skladišč z začetno plačo 1000 K, sistemizirano stannarino in pristojbino za službeno obleko. Prosilci v stanu doslužnih podčastnikov, ki imajo v smislu zakona z dne 19. aprila 1872 (drž. z. l. št. 60) na podlagi zakonitega certifikata pravico do podelitve, naj vložijo svoje prošnje pisмено z originalnim certifikatom in zdravniškim izpričevalom o popolni telesni sposobnosti najkasneje do 5. februarja t. l. pri c. kr. ravnateljstvu državnih železnic, ekspozitura

Ljubljana. Pogoji za dosego te službe je tudi znanje nemškega službenega jezika v besedi in pisavi ter enega v obsegu c. kr. ravnateljstva državnih železnic Trst domačega deželne jezika. Ako prosilci ne morejo dokazati za paznika skladišč določene poskusne službe, morajo najprej izvršiti vsaj 12mesečno poskusno službo in potem napraviti za paznike skladišč predpisani službeni izpit. Za časa te službe dobijo v času karence vojaških pristojbin dnevno mezdo 3 K. Pri vojaštvu dosluženi čas priračuna se pri odmeri pokojnine železniškemu služabnemu času, to pa samo v slučaju, ako prestopi dotičnik neposredno.

Smrt viškega junaka. Dne 11. t. m. je umrl v Požegi pisar pri kr. sodnem stolu Evgen Jelačić v 73. letu svojega življenja. Pokojnik se je rodil v Požegi dne 24. septembra 1844. Dopršivši tam spodnje razrede gimnazije, se je Jelačić posvetil pomorstvu. Dopršil je pripravno pomorsko šolo in vstopil kot vojak v službo vojne mornarice. Tu ga je zalotilo leto 1866 in se je udeležil sijajne zmage pod junaškim Tegetthoffom pod Visom, ki je razbila italijansko brodogradnjo. Naslednja leta je nadaljeval službovanje v vojni mornarici in je z vojno ladjo »Novara« obplul skoraj ves svet in videl glavna svetovna pristanišča. Opetovano se je za dlje časa mudil v Japonski. Jelačić je svoje glavne pomorske dogodke tudi s peresom ovekoval in zanimivo bi bilo, ako bi se njegove beležke našle vsaj sedaj in priobčile javnosti.

Iz »Zavoda sv. Nikolaja«. Kakor lani tako se tudi letos obrača naš zavod do vseh plemenitih src s prav iskreno prošnjo. To zavetišče se vzdržuje samo s prostovoljnimi prispevki. V vojnem času pa je izgubilo skoro vse svoje običajne podpore. Nahajalo se je vsled tega že lani na skrajnem robu gmotnega propada, toda človekoljubna srca so pripomogla, da je zavod za silo preživel do doba tekom letošnjega leta. A sedaj nastopajo zopet isti hudi dnevi, ko mu preti propad, če ne dobi zopet kaj denarnih virov. Dejstvo, da je zavod sprejel tekom svojega 19 letnega obstoja nad 20.000 deklet najrazličnejših narodnosti — predvsem pa Slovence — jasno priča o njegovem človekoljubnem delovanju; saj je potrebnost njegovega obstanka priznana tudi od strani oblasti. Ta neoporečna potreba zavoda pa se je pokazala v najvišji meri ravno v tem času, ko je na eni strani izpostavljen brezposelnosti deklet pravemu stradanju, na drugi strani pa ga tirajo in vabijo v propast pogubonosne »razmere« velikega mestnega življenja za fronto. V trdni nadi, da se marsikateri zavodov dobrotnik spomni tega zavetišča ravno letos — v počestčenje spomina cesarja Franca Josipa I., v čegar proslavo je bil zavod ustanovljen — se iskreno priporočamo slovenskemu občinstvu, predvsem našim denarnim zavodom. Zavod si je v svesti, da ima vsakdo čimdalje več potrebe, da je vojna porodila neštevilno nesrečnežev, ki so odvisni od milodarov, zato pa je naša prošnja tem iskrenejša — ker je tudi potreba res velika.

Iz ruskega ujetništva se je oglašil po osemindvajsetih mesecih Josip Purič, postiljon. Nahaja se v novgorodski guberniji, Reka Seska Sudbica. Piše svoji botri, katero prosi, naj mu sporoči kaj o sorodnikih, posebno o njegovi materi, o kateri že dolgo ni dobil glasu.

Vojnopomožni urad pri c. kr. namestništvu je prejel K 340'10 kot prispevek za meseca november in december. (Od koga?)

Mestna zastavljalnica. Danes, v sredo, 24. t. m., se bodo od 9½ dop. do 1 pop. prodajale na dražbi dragocenosti, zastavljene meseca marca leta 1915. na svetlomodre listke serije 137 in sicer od št. 17.601 do št. 18.000. Popoldne od 3½ do 6 se bodo prodajali nedragoceni predmeti, zastavljeni meseca januarja leta 1916. na rumene listke serije 139 in sicer od št. 4001. do št. 5300.

V četrtek, 25. t. m., se bodo prodajale na dražbi od 9½ do 1 pop. in od 3½ do 6 pop. dragocenosti, zastavljene meseca marca leta 1915. na svetlomodre listke serije 137 in sicer od št. 18.001 do št. 19.000.

ČESKO - BUDJEVSKA RESTAVRACIJA (Bosakova azorna česka gostilna v Trstu) se nahaja v ul. d. delle Poste št. 14. vhod v ulici Giorgio Galatti, zraven glavne pošte, Slovenska postrežba in slovenski jedilni listi.

MALI OGLASI.

Zakije vsake vrste kupuje Jakob Margon. Vab. Solitario 21 (pri mestni bolnišnici). 383

Proda se 9 mladih prašev, teža od 20-40 kg.; cena od 8-9 kron kg živa teža. Butkovič, via Maolica 6. 886

Sode oljeve petrojeve, silkatove, blakove, zeljeve vsake množine kupuje Kuret, Set. telefonno 1. 887

Proda se silvalni stroj za K 30. Via dell'Olimpo št. 22. I. 884

Potrpežljiva učiteljica nauči nemško v treh mesecih. Ulica Barriera 1, II. 885

Kupujem umetne zobe in porablje o zobovje po najvišjih cenah. — Ponudba po »Zoborje« na ins. odd. Edinosti. 816

„Pension“ (Stanovanja in hrana) v središču mesta, I. n. v. v. 6 s. b. kuhinja, vse meblirano, 70 stališč naročnikov na hrani in deloma na prenočišču, se prodaja za K 8000.— zaradi bolezn. Ulica Torrente 28, Kremser. 882

Interesantno! Prodaja pohištva in peči ter številnikov po zmerih cenah. POZOR! Kupujem volno, belo K 7.50, sivo 6.50, bombaž 6-7, pletenine 6.50, zakljke 2.25, bele in čiste čunje 1.20. V Rivo 42, Cohen. 880

Čunje bele po K 1.50, barvane po K 3.50, bombaž K 6.—, volnena pokrivala K 3.50, leleni K 4.—, rabljeno obleko K 2.—, belo volno K 7.—, sivo volno K 6.— vro in zakljke. Zalog, ulica Gerpa 16, Nac-on. 881

Mlada gospodična, lepe znanosti, zdrava, ima vseljo za delo in je večja popolnoma slovenska, nemškega in italijanskega jezika, ter el. kitar na boljše bodočnost, in dokler traja vojna »zadovoljuje« malo plačo, dobi takoj službo kot praktikanca pri nekem tržaškem slovenskem podjetju. Trgovska, zobrazba in izurjenost, poznanje strojeva in stenografije ni absolutno potrebno. Delo lahko, priprava in prijetno. — Uradne ure ugodne. Profine, legantne, obšabne gospodične, ter one, katere ne »stanujejo« v središču mesta, so izključene. Natančne pisemne ponudbe p. d. Mlada gospodična 14-17 na Inzer. oddelk Edinosti, ul. Sv. Franška Asiškega št. 20, 3. t. l. 3121

Na debelo samo za preprodajalce. Nogavice, sukanec, pipe, milo, gumijave podpetnike, razni gumbi, denarnice, mazilo za čevlje, električne svetiljke, baterije, pisemski papir kopirni svinčniki, zaponke, postani rdečega kriča, krema za brado, žlice, razna rezila, robiti, mrežice za brke, pletenine, srajce, spodnje hlače, ogledala, ustnika, razne glavničke, zaponke »Patent Knöpfe« in drugo prodaja JAKOB LEVI, ulica S. Nikolajeva 19. 26

ZDRAVNIK

Med. Dr. Karol Perničič

stanuje v Trstu, ul. Giulia 76 III. n. (zraven Dreherjeve pivovarne) in ordinira v ulici Carintia 39, I. od 3 do 4 pop. za notranje, nervozne in stroške bolezni (blizu cerkve sv. Antona novega).

Hotel GOMZY

na Opčinah

ima veliko množino dobrega črnega vina naprodaj.

Novi dohodi za sezono.

Kostimi, plašči, suknje, krila, bluže obleke itd. Zaloga ženskih oblek. Marco Conforti, Trst, V. Campanile 21

Hotel in restavracija METROPOLE

Trst, ulica S. Nicolò 22.

Kuhinja prve vrste. Vina izbrana. Elegantne sobe. — Največja čistost. — Cene zmerne.

Kabaret-Varietè MAXIM

Trst - Via Stadion 10 - Trst

Odprt od 8½ zvečer naprej

Cena: I. vrste K 2. II. vrste K 1.

ZOBOZDRAVNIK

Dr. J. Čermák

v Trstu, ul. Poste vecchia

12, vogal ulice delle Poste.

Izdiranje zobov brez

bolečine.

Plombiranje.

UMETNI. ZOBJE.

Pfaff Stroj za šivanje in vezanje, pravi nemški vzorci.

Seidel & Neumann in „Singer“ Rast & Gasser Bogata zaloga vseh potrebin. Mehanična delavnica za vsako popravljanje.

— Trdnica ustanovljena leta 1878. — FRANCESCO BEDNAR Trst, ulica Campanile št. 19.

Zanimiv način poročanja opazamo v nemških listih sedaj o priliki sestanka predsednikov državnih zborov četverozveznih držav v Berlinu. Kakor je znano, je predsednik nemškega državnega zbora dr. Kämpf priredil gostom slavnostno pojedino, katere se je udeležilo nad 50 odličnih oseb. Govorili so: predsednik nemškega državnega zbora dr. Kämpf, podpredsednik nemškega državnega zbora Paasche, predsednik avstrijske zbornice dr. Sylvester, podpredsednik ogrske zbornice pl. Simontsits, predsednik turškega parlamenta Hadži Adil in predsednik bolgarskega sobranja Vačev. Berlinško časopisje poroča o teh govorih takole: Kaempfov in Paaschejev govor navaja dobesedno, za ostala dva pa pravi: »Predsednik Hadži Adil je napil državnemu zboru in Nemčiji, predsednik Vačev pa vladarjem in državnikom zveznih narodov.« Če ne bi bilo drugače, bi

SIROLIN "Roche"

Prsne bolezni, oslovski kašelj, naduha, influenca

Kdo naj jemlje Sirolin?

1. Vsek, ki trpi na trajnem kašlju.
2. Osebe s kroničnim kašljem, ki s Sirolinom ozdrave.
3. Vadušljivi, katerim Sirolin znatno olajša naduha.
4. Skrofuzni otroci, pri katerih učinkuje Sirolin z ugodnim vpsahom na splošni počutek.

